

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Володимир САДКОВИЙ

«__»_____2023 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня "бакалавр" на основі раніше здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти

Спеціальність: 053 "Психологія"

Освітньо-професійні програми: "Екстремальна та кризова психологія",
"Робота з персоналом"

Харків - 2023

ВСТУП

Фаховий іспит проводиться з метою перевірки та оцінки теоретичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін за відповідною освітньо-професійною програмою.

Фаховий іспит проводиться в усній формі з використанням трьох теоретичних питань, що наведені у білетах.

Час на підготовку до відповіді складає 30 хвилин.

Для складання випробування вступник може використовувати ручки, олівці, лінійку, калькулятор. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом іспиту вступнику використовувати суворо забороняється.

У разі порушення зазначених вимог, а також при виявленні проявів несамостійної підготовки до відповіді, голова фахової атестаційної комісії має право видалити вступника з випробування з виставленням йому загальної незадовільної оцінки.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ІСПИТУ

Рівень знань кандидата на навчання за результатами відповіді оцінюється за стобальною шкалою (від 100 до 200) за такими критеріями:

Кількість балів	Критерії, за якими оцінюється відповідь
190 – 200	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила в конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією а мовну культуру.
189-160	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, при цьому можливі 1-2 негрубі помилки; логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила у конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією.
135-159	Кандидат на навчання показав знання основного матеріалу, але не розкрив його деталей, припустився при цьому 2-3 грубих помилок, або дав неточні формулювання.
100-134	Кандидат на навчання знає незначну частину програмного матеріалу, у відповідях на теоретичні та практичні питання припускається грубих помилок, слабо володіє спеціальною термінологією.
0-99	Кандидат на навчання не знає значної частини програмного матеріалу, не може надати відповіді на теоретичні та

практичні питання, не володіє спеціальною термінологією, має низьку мовну культуру.

В разі отримання кандидатом на навчання менше 100 балів, фаховий іспит вважається не складеним, а такій особі відмовляється в подальшій участі в конкурсі на зарахування на навчання.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ.

2.1. Перелік тем з навчальної дисципліни «Загальна психологія»

1. Психологія як наука та професійна діяльність.
2. Розвиток психології як науки.
3. Структура та методи психології.
4. Напрямки діяльності психолога.
5. Психіка та її розвиток. Свідомість та самосвідомість.

2.2. Перелік тем з навчальної дисципліни «Підготовка з надання домедичної допомоги»

1. Гостра дихальна та серцево-судинна недостатність.
2. Шоковий та коматозний стан. Синдром тривалого стискання тканин.
3. Патогенез травм механічного походження. Рани та їх класифікація.
4. Кровотечі. Травми опорно-рухового апарату людини.
5. Термічні травми. Термічний опік, тепловий удар та відмороження, гіпотермія. Електротравма.
6. Отруєння небезпечними хімічними речовинами. Отруєння продуктами харчування. Біологічні отруєння.
7. Термінальні стани.
8. Поведінка людей та особливості надання ДМД при надзвичайних ситуаціях природного характеру.
9. Поведінка людей та особливості надання ДМД під час надзвичайних ситуацій техногенного характеру.
10. Підтримка життєво важливих функцій організму при порушенні дихання та кровообігу.
11. Порядок проведення серцево-легеневої реанімації при зупинці дихання та кровообігу.
12. Зупинка кровотечі штатними та підручними засобами.
13. Перев'язувальний матеріал. Техніка накладання пов'язок. Порядок накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла
14. Поняття іммобілізації. Технічні засоби іммобілізації та правила користування ними.
15. Порядок іммобілізації постраждалих при різних ушкодженнях. Методи транспортування потерпілих, технічні засоби транспортування.
16. Порядок організації лікувально-евакуаційного забезпечення в умовах надзвичайних ситуацій.

17. Домедична допомога при гострих отруєннях небезпечними хімічними речовинами, продуктами харчування та при радіаційних ураженнях. Порядок надання домедичної допомоги при гострих отруєннях небезпечними хімічними речовинами, продуктами харчування.

18. Порядок надання домедичної допомоги при екстрених пологах.

2.3. Перелік тем з навчальної дисципліни «Академічна доброчесність»

1. Академічна доброчесність: поняття та правові засади.
2. Кодекс академічної доброчесності як інструмент дотримання академічної чесності науковця і освітянина.
3. Види порушень академічної доброчесності.
4. Академічна доброчесність: впровадження інституційних політик у закладах вищої освіти.
5. Мистецтво академічного письма: практичні поради.
6. Політика університетів із запобігання студентському плагіату.
7. Мотивація студентів до навчання як визначальна умова академічної доброчесності.
8. Організаційно-правові та технічні чинники академічної доброчесності.
9. Академічна доброчесність, як соціальний капітал сучасного університету.
10. Академічна культура як складова академічної доброчесності.
11. Дотримання права інтелектуальної власності як прояв академічної доброчесності.
12. Плагіат, як спосіб порушення авторського права та крадіжки інтелектуальної власності.
13. Організація і методика роботи з джерелами. Укладання бібліографії.
14. Методика організації навчального процесу у ЗВО за принципами академічної доброчесності.
15. Інструменти автоматизації перевірки наявності плагіату.

2.4. Перелік тем з навчальної дисципліни «Основи психологічної практики»

1. Особливості психологічної практики.
2. Модель діяльності практичного психолога.
3. Професійна діяльність практичного психолога в структурі ДСНС.
4. Основні напрямки діяльності психологічної служби ДСНС.
5. Психологічні основи професійної соціальної роботи.
6. Психодіагностика як основа практичної діяльності психолога.
7. Психологічне консультування в діяльності практичного психолога.
8. Інтерв'ю як основний вид психологічного консультування.
9. Психокорекція як напрямок діяльності практичного психолога.
10. Специфіка психокорекційного процесу.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

3.1. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни

«Загальна психологія»

1. Варій М.Й. Загальна психологія. Підручник. – К., 2007.
2. Вачков И.В. Введение в профессию «психолог»: Учебное пособие. - 2-е изд. – М., 2003.
3. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. –М., 2002.
4. Гічан І.С. Порівняльна психологія. Зоопсихологія. Конспект лекцій. – К.: НАУ, 2003. – 73с.
5. Грановская Р.М. Элементы практической психологии. - -СПб., 2003.
6. Губко О.Т. Основи зоопсихології. Навчальний посібник / За ред. С.І.Болтівця. – К.:Світогляд, 2006. – 190с. – (шифр бібліотеки Ю9).

3.2. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни

«Підготовка з надання домедичної допомоги»

Базова

1. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій. Практичний посібник. / Волянський П.Б., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Дрозденко Н.В., Іскра Н.І., Макаренко А.М., Стрюк М.П., Терент'єва А.В. // К.: Видавництво – друкарня 2016. – 151 с.
2. Медичний та біологічний захист за умов надзвичайних ситуацій: навчальний посібник. Близнюк М.Д., Волянський П.Б., Гафарова М.Т., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Іскра Н.І., Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Матяш В.І., Сацик С.П., Терент'єва А.В. – К.: ІДУЦЗ, 2016.– 359 с.
3. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.
4. Медицина надзвичайних ситуацій. Підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 208 с.
5. Перша допомога. (Підручник для населення). Видавничий дім.“Скарби”, Київ, 1999.
6. Перша допомога (Підручник для інструктора Червоного Хреста). Київ, 1999.
7. Протоколи з надання екстреної медичної допомоги у разі невідкладних станів. Київ “Фарм АРТ”, 2001.
8. Курс по неотложной медицине для Учебных центров в Евразии (Руководство для слушателей). АМСЗ, 2003.
9. Довідник з надання медичної допомоги потерпілим при дорожньо-транспортних пригодах. Київ, 2004.
10. Система невідкладної медичної допомоги США. Особливості її організації та підготовки фахівців (довідковий посібник). Київ, 2004.
11. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О. Фундаментальні основи медичних знань. Курс лекцій. Частина І. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2006 р.

12. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О. Перша медична допомога. Курс лекцій. Частина II. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2006 р.

13. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О., Семків О.М. Загальні принципи надання першої медичної допомоги та правила поведінки в осередках катастроф. Курс лекцій. Частина III. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2007 р.

14. Олійник П.В. та інш. Перша медична допомога. – Львів.: «Спалом», 2004 р.

Допоміжна

1. Дубицкий А.Е., Семенов И.А., Чепкий Л.П. Медицина катастроф. - К.: Здоров'я, 1993. - 462 с.

2. Екстренна медична допомога / За ред. Г.Г. Рощина. – К.: Поліграф. книга, 2009. - 138с.

3. Епідеміологія /Васильченко А.А. та ін. - К.: Здоров'я, 1993. - 464с.

4. Медицина екстремальних ситуацій: Навч. посіб. / Б.Р. Богомольний, В.В. Кононенко та ін. – Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. - 412 с.

5. Медицина надзвичайних ситуацій: Навч. посіб. / В.С. Тарасюк та ін. – Київ: ВСВ «Медицина», 2010. - 526 с.

6. Нормальна фізіологія/ За ред. В.І. Філімонова. - К.: Здоров'я, 1994. – 608с.

7. Організація і надання першої медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях. За ред. В.С. Тарасюка - Вінниця: Нова книга, 2007. – 144 с.

8. Олійник П.В. Перша медична допомога. - Львів: Сполом, 2004. - 256 с.

9. Основи радіаційної медицини: Навч. посібник. / О.П. Овчаренко, А.П. Лазар, Р.П. Матюшко. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2002. - 208 с.

10. Первая медицинская помощь: Справочник / Сост. Ю.С. Тира. - Харьков: Фолио; Единорог, 2003. - 383 с.

11. Свиридова О.І. Анатомія людини: Підручник / За ред. І.І. Бобрика. - К.: Вища шк., 2001. – 399 с.

12. Тітов І.І., Волошинський О.В., Глушко Л.В., Дацюк О.І. Алгоритм надання невідкладної допомоги у критичних станах: Навчальний посібник / Вид. 3-є. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2009. – 256 с.

13. Хлівний М.Г. Пожежникові про першу медичну допомогу: Навч. посібник. - Черкаси: ЧІПБ, 2001. - 156 с.

14. Хлівний М.Г., Черненко О.М. Словник термінів з основ медичних знань. - Черкаси: АПБ ім. Героїв Чорнобиля, 2010. – 168 с.

15. Чаплик В.В. Медицина надзвичайних ситуацій. Збірник законодавчих і нормативних актів: навч. посіб. / В.В. Чаплик, П.В. Олійник, Я.І. Пилипів, В.Ф. Кузьменко. – К.: Медицина, 2010. – 376 с.

16. Швидка та невідкладна медична допомога / За ред. І.С. Зозулі та І.С. Чекмана. - К.: Здоров'я, 2002. – 768 с

17. Дубицький А.Ю., Семенов І.О., Чепкій Л.П. Медицина катастроф. – Київ: «Здоров'я», 1993 р.

Інформаційні ресурси

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10. 2012р. № 5403 –VI.

2. Закон України „Про екстрену медичну допомогу”, затверджений Указом Президента України від 05.07. 2012р. №5081 –VI діє з 01.01.2013 р.

3. Наказ МНС України від 24.12.2004 р. №249 «Уніфікована програма медичної підготовки рятувальників та інших фахівців, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій і не мають медичної освіти».

4. Наказ МНС України від 02.08.2011 р. №785 «Про удосконалення підготовки особового складу служби цивільного захисту МНС з питань надання першої медичної допомоги».

5. Наказ МОЗ України від 19.11.2009 р. №833 «Про удосконалення системи підготовки з надання першої невідкладної медичної допомоги».

6. Наказ МОЗ України від 18.03.2005 № 120 «Про організацію навчання медичних та немедичних працівників з надання медичної допомоги в екстрених ситуаціях».

7. Наказ МОЗ України від 02.03.2009 № 132 «Про організацію навчання окремих категорій немедичних працівників навичкам надання першої невідкладної медичної допомоги».

3.3. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни **«Академічна доброчесність»**

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

2. Академічна доброчесність: виклики сучасності / Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 24.06- 06.07.2019. Варшава, 2019. 183 с.

3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ; Таксон, 2016. 234 с.

4. Андрущенко В.П. Основні характеристики європейської університетської освіти та можливості їх реалізації в системі освіти України. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5 «Педагогічні науки: реалії та перспективи». Київ, 2011. Вип. 26. С. 3–15.

5. Українська мова (за професійним спрямуванням): практикум /, О.О. Старова, А.С. Промська. Харків : НУЦЗУ, 2018 . 100 с.

6. Бахрушин В., Ніколаєв Є. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Київ, 2019. 41 с.

7. Бойко Р.В. Без копії і плагіату! Бюлетень ВАК України. Київ, 2008. № 12. С. 11–13.

8. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти. Філософська думка. Київ, 2014. № 5. С. 110– 122.

9. Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. Київ: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. № 1 (1). С. 37–43.

10. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права. Київ: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
11. Бралатан В.П. Професійна етика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
12. Бутенко Л.В. Мовлення ділових людей на нарадах, засіданнях, зборах: навч. посіб. для студ. нефілол. спец. Алчевськ: ДГМІ, 2003. 253 с.
13. Бутенко О.В. Правове виховання студентів вищих технічних навчальних закладів як науково-педагогічна проблема. Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології: зб. наук. пр. Херсон, 2014. Вип. 1. С. 59–62.
14. Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі.// Вища освіта сьогодні. – 2005. – № 5. – С. 14-15.
15. Войтел С. Підготовка роботи до публікації. Морфологія. Дніпропетровськ, 2013. Т. VII, № 1. С. 101–102.
16. Впровадження етичних норм діяльності студентського самоврядування / М.Д. Городок, В.Г. Павлюк, В.М. Стах, О.В. Пустовойтов; упор. А.В. Карташов та ін. Житомир: Житомирський обласний центр молодіжних ініціатив, 2009. 102 с.
17. Гапон Н. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: крос-культурний аналіз. Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки». Львів, 2013. Вип. 16. С. 241–248.
18. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого. Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр. – Київ-Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2011. Вип. 1. С. 25–34.
19. Гунчак В.М., Чепига М.П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. Львів, 2011. Т. 13, № 3 (49). С. 14–23.
20. Джонс Р.М. Академічна корупція в Україні. Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. 44 Львів). – Київ: Таксон, 2003. С. 261–268.
21. Джонсон А.М. Составление плана успешной научной карьеры. Руководство для молодых ученых. 2-е изд. Амстердам: Эльзевир, 2012. 118 с.
22. Дикань С.А. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Безпека життєдіяльності: всеукр. наук.-попул. журн. Київ, 2007. № 5. С. 16–20.
23. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. Дух і літера. Спец. вип. «Університетська автономія». К., 2008. № 19. С. 93–102.
24. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.

3.4. Список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни **«Основи психологічної практики»**

1. Вашека Т. Основи практичної психології. К.: Либідь, 2009. 200с.

2. Основи практичної психології: Підручник. В.Панок та ін. К.: Либідь, 2006. 533с.
3. Основи практичної психології за ред. В.Г.Панка. 3-є вид. К.: Либідь, 2006. 184с.
4. Основи психології / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. К.: Либідь, 1996. 632 с.
5. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики (практична психологія):курс лекцій. Х.:НУЦЗУ, 2012. 84с.

Голова фахової атестаційної комісії:

Едуард МИХЛЮК